

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 274/2018-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 224/2016 z 26. júla 2017, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 223/2014 zo 17. februára 2016 a vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 76/2011 a jeho rozsudkom z 8. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 224/2016 z 26. júla 2017, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 223/2014 zo 17. februára 2016 a vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 76/2011 a jeho rozsudkom z 8. novembra 2013 (spolu ďalej len „napadnuté postupy a rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu domáhal od Slovenskej republiky – Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „odporca“) náhrady škody v sume 17 652,31 € a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 500 € spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Rob 3/2004. Podľa sťažovateľa nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že *„po zrušení právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu č. k. 42Rob 3/04-10 zo dňa 8.1.2006, súd vec v roku 2006 previedol, do oddelenia sp. zn. 28Cb 69/06 bez zrušenia platobného rozkazu, čo bolo v rozpore s § 173 O. s. p., a tiež v tom, že súd po vyhlásení konkurzu na odporcu v konaní sp. zn. 42 Rob 3/2004 konanie prerušil a nepokračoval v ňom“*, v dôsledku čoho došlo k diskriminačnému konaniu proti sťažovateľovi a k prietahom v konaní, k oslabeniu postavenia sťažovateľa

v konkurznom konaní, k znehodnoteniu pohľadávky sťažovateľa voči [REDACTED] a k zmareniu vymožitelnosti práva v rámci exekúcie. O návrhu sťažovateľa rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 76/2011 z 8. novembra 2013 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), ktorým návrh zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Co 223/2014 zo 17. februára 2016 potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny. Proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 224/2016 z 26. júla 2017 odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako procesne neprípustné.

3. Sťažovateľ považuje napadnuté rozhodnutia za arbitrárne, ústavne nekonformné, nedostatočne odôvodnené, ktorých vydaniu predchádzali závažné procesné pochybenia konajúcich súdov. V odôvodnení sťažnosti bližšie argumentoval:

«... porušovateľ v 3. rade doručil sťažovateľovi vadné predvolanie a vadné poučenie sťažovateľa na pojednávanie dňa 8.11.2013... t.j. na nesprávnom tlačive, na ktorom okresný súd... svojvoľne... rozhodol rozsudkom..., keďže sťažovateľa RIADNE NEPOUČIL v časti konania o uplatnenej nemajetkovej ujmy... ergo... postupom porušovateľa v 3. rade bol porušený princíp právnej istoty a bolo porušené právo na spravodlivé súdne konanie..., s čím sa dôsledne v arbitrárne a ústavne nekonformne odôvodnených rozhodnutiach nevysporiadali porušovatelia v 1. a v 2. rade, hoc sťažovateľ túto skutočnosť namietal.

... Sťažovateľ poukazuje na obsah protokolácie v Zápisnici o pojednávaní na Okresnom súde Bratislava I dňa 08.11.2013 (príloha č. 11) + doplnenie odôvodnenia žalobného návrhu zo dňa 08.11.2013 (príloha č. 12), s ktorým sa okresný súd dôsledne nevysporiadal ani v arbitrárnom odôvodnení rozsudku č.k. 12C 76/2011-69 zo dňa 08.11.2013, nedal odpoveď na argumenty sťažovateľa a ním predložené nové dôkazy na podporu jeho tvrdení...

Sťažovateľ na str. 4 Zápisnice upozornil súd na skutočnosť, že nie je advokátom, preto mu neprislúcha právne posúdenie veci, či sa jedná o škodu nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, teda vzhľadom na okolnosti prípadu to musí vyriešiť súd...

Porušovateľ v 3. rade NEVYZVAL žalovanú, aby sa v primeranej lehote vyjadrila k doplneniu odôvodnenia žalobného návrhu sťažovateľom z 08.11.2013..., toto podanie porušovateľ v 3. rade procesne čisto a ústavne konformne nedoručil žalovanej, čo bolo zistené nahliadnutím do spisu sťažovateľom dňa 25.09.2017 a s týmto vyjadrením (ak by sa vyjadrila) neoboznámil sťažovateľa...

Vzhľadom na okolnosti prípadu sa porušovateľ v 1. rade... dôsledne nevysporiadal s tým, že dorúčením návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Bratislava III, v čase kedy dlžník mal majetok - čo sťažovateľ preukázal, sťažovateľ legitímne očakával vydanie... právoplatného a vykonateľného rozsudku v konaní vedenom č. k. 42Rob 3/2004 a následne pod č. k. 28Cb 69/2006 a že teda tak zákonne získa nespochybniteľné rozhodnutie súdu, ktoré by mohlo byť spôsobilým titulom na vykonanie exekúcie, k čomu vinou nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III... preukázateľne nedošlo...

Teda za daného skutkového stavu veci veriteľovi (sťažovateľovi) nepochybne ušiel majetkový prínos v hodnote pohľadávky uplatnenej v súdnom konaní č. k. 42 Rob 3/04 vedenom na Okresnom súde Bratislava III...

... majetková škoda... vznikla tým, že sťažovateľovi nebola poskytnutá súdna ochrana v „primeranej lehote“ a jeho právo sa tak v pravom slova zmysle nestalo vymáhateľným.

... Sťažovateľ... legitímne očakával, že o uplatnených nárokoch Okresný súd Bratislava III rozhodne bez prietáhov a v primeranej lehote, že dosiahne meritórneho rozhodnutia vo veci samej, k čomu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III... nedošlo, keďže Okresný súd Bratislava III aj po prevedení konania do „Cb“ síce toto konanie viedol pod č.k. 28Cb 69/2006), avšak vinou flagrantnej nečinnosti a obštrukcií vydávaním rozhodnutí o prerušení konania a to už v čase platnosti Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, teda zjavných prietáhov zavinených Okresným súdom Bratislava III sťažovateľ nedosiahol vydanie požadovaného a legitímne očakávaného rozsudku...

Dňa 25.09.2017 sťažovateľ zistil, že porušovateľ v 2. rade (Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod č. k. 2Co 223/2014) neposkytol riadne a primerane a včas ochranu procesných práv sťažovateľovi, o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku ho v primeranej lehote NEUPOVEDOMIL ani elektronicky na sťažovateľom

uvádzaný mail: [REDAKOVANÉ] , hoc o tomto elektronickom spojení na doručovanie písomností mal vedomosť z obsahu spisu č. k. 12C/67/2011 vedeného na Okresnom súde Bratislava I , ktorý mu bol predložený spoločne s odvolaním sťažovateľa...

... takýto postup Krajského súdu v Bratislave odporoval ustanoveniu § 214 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku

... postupom Krajského súdu v Bratislave v súvislosti s verejným vyhlásením rozsudku dňa 17.02.2016 došlo aj k porušeniu práva rovnosti podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, keďže... sťažovateľ nemal rovnakú príležitosť... na realizáciu mu priznaných procesných práv Občianskym súdnym poriadkom a čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy v porovnaní so žalovanou... v danej kompenzačnej veci.

... postupom odvolacieho súdu... bola sťažovateľovi odňatá možnosť pred súdom konať, čo malo za následok porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru , keďže ak by sťažovateľ bol upovedomený elektronicky... riadne a včas o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku... , tak by sa ho zúčastnil osobne .

... Preto žiada tejto sťažnosti vyhovieť v celom rozsahu a priznať, vzhľadom na okolnosti prípadu, prežité utrpenie a psychické strádanie zo svojvoľnosti konania a nespravodlivého rozhodovania porušovateľov 1-3 odškodnenie v sume 10 000,- Eur.

... Keďže k sťažovateľom tvrdenej škode malo dôjsť nesprávnym úradným postupom pred 1. júnom 2004, bolo potrebné vec posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

... Porušovatelia v 1-3 rade sa dôsledne nevysporiadali s tým, že zodpovednosť štátu zakladajú nielen rozhodnutia meritórne, ale aj rozhodnutia procesnej povahy...

Z uvedeného, že zodpovednosť vzniká i z rozhodnutia procesnej povahy je zrejmé, že na vznik zodpovednosti štátu sa nevyžaduje meritórne právoplatné skončenie veci..., ale len splnenie zákonom stanovených predpokladov zodpovednosti štátu, s čím sa porušovatelia v 1-3 rade dôsledne v dôsledku ich formalistického a tendenčného postupu nevysporiadali , vec nesprávne právne posúdili , nepresvedčivo a nekonzistentne v súlade s požiadavkami kladenými na riadne a presvedčivé odôvodnenie podľa rozhodovacej praxe EŠLP v nimi vydaných rozhodnutiach neodôvodnili.

... Ak v preskúmanom prípade... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací... si nesplnil ex offio svoju povinnosť, či v konaní mu predchádzajúcim postupmi a rozhodnutiami okresného súdu a najmä krajského súdu nedošlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa §-u 237 písm. f/ O.s.p., čo sťažovateľ v dovolaní aj namietal a minimálne napadnutý rozsudok krajského súdu... nezrušil v dôsledku porušenia ust. §-u 214 ods. 3 O.s.p..., tak závažne procesnoprávne a hmotnoprávne pochybil, sťažovateľovi odňal možnosť riadne konať pred dovolacím súdom, teda flagrantne porušil jeho právo na „FAIR TRIAL“...

Porušovatelia v 1-3 rade sa dôsledne nevysporiadali s tým, že otázku nezákonnosti súdy nemôžu riešiť ako predbežnú, keďže tú už vyriešil orgán určený platnými právnymi predpismi, ktorého autoritu musí rešpektovať nielen súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, ale i súd rozhodujúci v konaní o náhradu škody.

... Právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené - prevedené do „Cb“ , vzniká poškodenému právo na náhradu škody, ktorá mu bola týmto rozhodnutím spôsobená, t.j. vzniká mu právo na plnenie.

... krajský súd v danom prípade nesprávne a svojvoľne vyložil príslušné ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. v otázkach týkajúcich sa existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím na jednej strane a vzniknutou škodou na strane druhej.

Tým... došlo k porušeniu zásad spravodlivého procesu obsiahnutých v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

... v preskúmanom prípade bola... (v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR) preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu ako aj existencia nezákonného rozhodnutia. Úlohou súdov bolo preto skúmať ďalšie podmienky zodpovednosti štátu za škodu, a to či škoda sťažovateľovi vznikla a ak áno, či je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom, neprejednaním a nerozhodnutím veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a nerozhodnutím veci bez zbytočných prieťahov čl. 48 ods. 2 ústavy a vzniknutou škodou. Uvedenými podmienkami sa súdy po tom, čo došli k záveru, že rozhodnutie nie je nezákonné, že nedošlo k nesprávnemu

úradnému postupu ani za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a ani za účinnosti zák. č. 514/2003 Z. z. nezaoberali.»

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vydaním odmietajúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo 224/2016 zo dňa 26.07.2017 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo 224/2016 zo dňa 26.07.2017 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Základné právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave a vydaním potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co 223/2014 zo dňa 17.02.2016 porušené boli.

4. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co 223/2014 zo dňa 17.02.2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I a vydaním rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C 76/2011-69 z 08.11.2013 porušené boli.

6. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C 76/2011-69 z 08.11.2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

7. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie

jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom pod č. k. 12C 76/2011 na Okresnom súde Bratislava I porušené boli.

8. [REDAKOVANÉ] *priznáva finančné zadošťačenie v sume 10.000,- Eur, ktoré je mu povinný Najvyšší súd Slovenskej republiky, Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava I vyplatiť spoločne a nerozdielne do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.*

9. [REDAKOVANÉ] *priznáva náhradu trov konania v sume 303, 08 Eur...“*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru

a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými rozhodnutiami najvyššieho súdu, krajského súdu a okresného súdu, ktorými okresný súd návrh sťažovateľa zamietol, krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu odmietol. Tvrdenie o porušení čl. 47 ods. 3 ústavy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považoval v zmysle svojej judikatúry len za súčasť argumentácie sťažovateľa (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07). Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s právnym posúdením veci a námietka nedostatočného odôvodnenia napadnutých rozhodnutí, v dôsledku čoho sú tieto nezákonné a svojvoľné. Sťažovateľ súčasne namieta procesný postup krajského súdu, ktorým sťažovateľovi znemožnil realizáciu jeho procesných práv, keď ho neupovedomil elektronicky o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia, čím porušil ustanovenie § 214 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutými postupmi a rozhodnutiami

8. V súvislosti s namietaným porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutými postupmi a rozhodnutiami ústavný súd zdôrazňuje, že ustanovenia označených článkov ústavy majú charakter všeobecných ústavných princípov, a preto nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach (I. ÚS 176/07) o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy (m. m. II. ÚS 821/00, I. ÚS 485/2010, III. ÚS 119/2011). Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 76/2011 a jeho rozsudkom z 8. novembra 2013

9. Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovaného v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) nemal ústavný súd právomoc preskúmavať napadnutý rozsudok okresného súdu,

keďže právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľa, ktoré ním údajne mali byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu a prostredníctvom odvolania krajský súd, pričom podanie odvolania sťažovateľ aj využil, hoci s nie priaznivým výsledkom. Sťažnosť bola preto v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a rozsudkom okresného súdu odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

10. Vo vzťahu k námietke porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 76/2011 treba sťažnosť považovať za oneskorene podanú.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných prietáhoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorého označil za účastníka tohto konania. Napadnuté konanie okresného súdu bolo právoplatne skončené v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 223/2014 zo 17. februára 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. mája 2016. Keďže sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 17. októbra 2017, teda už po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, bolo potrebné sťažnosť v tejto časti posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

**K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu
sp. zn. 2 Co 223/2014 zo 17. februára 2016**

11. Predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu bola vo vzťahu k tejto časti sťažnosti námietka sťažovateľa o nesprávnych právnych záveroch, na ktorých je založený napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj námietka jeho nedostatočného odôvodnenia. Námietku nesprávneho procesného postupu krajského súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a ktorý je zároveň dovolacím dôvodom v zmysle § 237 písm. f) OSP, sťažovateľ mal možnosť uplatniť v dovolacom konaní, preto na jej posúdenie ústavný nemá právomoc.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

13. Ústavný súd poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

14. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

15. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok a argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny, keď sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ako aj s odôvodnením rozhodnutia, na ktoré podľa § 219 ods. 2 OSP poukázal, a ďalej uviedol:

«V preskúmvanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody a zaplatenie nemajetkovej ujmy, podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a ktorým sa domáhal od žalovaného

zaplata škody vo výške 17.652,31 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 10.500,- eur z dôvodu, že [REDAKOVANÉ], bol účastníkom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III vo veci sp. zn. 42Rob 3/2004, v ktorej došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď po zrušení právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu č. k. 42Rob 3/04-10 zo dňa 8.1.2006 súd previedol vec do oddelenia Cb a bola vedená pod sp. zn. 28Cb 69/06 bez toho, aby bol zrušený platobný rozkaz a žalobca to považoval za rozpor s ustanovením § 173 Občianskeho súdneho poriadku. Súd po vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného v konaní sp. zn. 42Rob 3/2004 konanie prerušil a nepokračoval v konaní, čím došlo k diskriminačnému konaniu voči žalobcovi..., ak porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a tiež k vyvolaniu stavu právnej majetkovej neistoty žalobcu po zrušení právoplatného a vykonateľného exekučného titulu č. k. 42Rob 3/04-10 zo dňa 8.1.2004 a jeho zrušením v roku 2006, ďalej k oslabeniu a znehodnoteniu postavenia žalobcu v konkurznom konaní vo veci sp. zn. 8K 1/04 na Krajskom súde v Bratislave po prihlásení pohľadávky do konkurzu, ďalej k znehodnoteniu žalovanej pohľadávky voči [REDAKOVANÉ], k obštrukciám súdu a zmareniu vymožitelnosti práva. Za prieťahy v konaní na Okresnom súde Bratislava III vo veci sp. zn. 42Rob 3/2004 a následne sp. zn. 28Cb 69/2006 označil obdobie od roku 2006 do 27.10.2010, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie o zastavení konania po výmaze dlžníka - obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] z obchodného registra.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že v súlade s platnou právnou úpravou treba pre vznik nároku na náhradu škody preukázať existenciu základných predpokladov vzniku tejto zodpovednosti.

Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ protiprávny úkon resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie).

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť) čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného)

nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. neobstaranosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (tzv. zodpovednosť za výsledok)...

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a spočíva v zmenšení (úbytku) existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp., aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné alebo účelné.

Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom. Teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku žalobcu rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na náhradu žalobcu, v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., pretože k nesprávnemu úradnému postupu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 42Rob 3/2004, následne sp. zn. 28Cb 69/2006, nedošlo. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému bol podaný odpor a preto po podaní odporu bola vec správne prevedená do oddelenia Cb. Súd postupoval v súlade s ustanovením § 174 ods. 1 a 2 O.s.p., podľa ktorého platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s vecným odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku. Ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. Zároveň nemožno zastávať názor, že došlo k prieťahom a k nečinnosti súdu ako aj k porušeniu práv, ako nedôvodne tvrdí žalobca. V súvislosti s týmto

tvrdením žalobcu je potrebné uviesť, že vyhlásením konkurzu na majetok povinného, v decembri 2004, došlo zo zákona k prerušeniu konania sp. zn. 42 Rob 3/2004, resp. sp. zn. 28Cb 69/2006 a súd vo veci konať nemohol. Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že v danom prípade nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi žalobcom namietaným nesprávnym úradným postupom súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 42Rob 3/2004, následne sp. zn. 28Cb 69/2006 a žalobcom označenou škodou, pretože konkurz povinného bol zrušený pre nemajetnosť a v dôsledku toho, by v konkurznom konaní žalobca uspokojený nebol a nemožno zastávať názor, že žalobcovi vznikla škoda procesným postupom Okresného súdu Bratislava III, ktorý v danej veci postupoval v súlade so zákonom a nemožno konštatovať, že jeho postup bol nesprávny.

Správny bol preto záver súdu prvého stupňa, že nie sú splnené všetky tri vyššie uvedené podmienky na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., a preto žalobný návrh zamietol.

Možno sa tiež stotožniť s názorom súdu prvého stupňa, ktorého správnosť namietal žalobca, že súd v konaní nevykonával dokazovanie navrhnuté navrhovateľom na majetkové pomery povinného [REDAKOVANÉ], pred vyhlásením konkurzu pripojením konkurzného spisu Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8K 1/2004, lustráciou aktívnych súdnych konaní povinného na Okresnom súde Bratislava III, z dôvodu, že je irelevantné, aký majetok povinný mal pred začatím konkurzného konania, pretože navrhovateľ sa v tomto konaní domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z titulu nesprávneho úradného postupu v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 42Rob 3/2004, následne sp. zn. 28Cb 69/2006 a žalobca si pohľadávku na základe platobného rozkazu č. k. 42Rob 3/2004-10, právoplatného a vykonateľného dňa 13.2.2004, pred začatím konkurzného konania neuplatnil, uplatnil ju až v konkurznom konaní vednom na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 8K 1/2004, ktoré bolo skončené zrušením konkurzu pre nedostatok majetku povinného. Z uvedeného konkurzného konania má preto význam pre toto konanie až jeho konečné rozhodnutie, pretože dovtedy Okresný súd Bratislava III vo veci sp. zn. 42Rob 3/2004, následne sp. zn. 28Cb 69/2006 z dôvodu zákonného prerušenia konania, konať nemohol.

... Odvolateľ v podanom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci prvostupňovým súdom, ale neuviedol, v čom táto jeho námietka spočíva a aký právny zaver

súdu je nesprávny, resp. ako mal súd danú vec právne inak posúdiť, prípadne aký, podľa názoru navrhovateľa, správny právny predpis mal súd na danú vec použiť. Z uvedeného dôvodu preto námietka nesprávneho právneho posúdenia danej veci z podaného odvolania žalobcu nevyplýva a pochybenie prvostupňového súdu nezistil ani odvolací súd.

... Z ustanovenia § 120 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Citované ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nespĺni svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich

skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

Odvolaací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca svoje tvrdenie o nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Bratislava III nepreukázal.

Žalovaný v odvolaní namietal odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p., že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (súd v konaní nevykonal dokazovanie navrhnuté žalobcom na majetkové pomery povinného [REDACTED], pred vyhlásením konkurzu pripojením konkurzného spisu Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8K 1/2004), že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p., v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

... Pokiaľ odvolateľ namietal, že okresný súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy, treba uviesť, že z ustanovenia § 125 O.s.p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd. Dokazovaním je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť aj to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania (porovnaj tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011).

... Z ustanovenia § 132 O.s.p. totiž vyplýva, že dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi,

ako má z hľadiska pravdivosti ten - ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že splňa náležitosti odôvodnení rozhodnutí v zmysle citovaného ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. a rovnako požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu odvolateľa, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že nevykonal ním navrhované dôkazy, keď súd odmietol vykonať dôkazy, ktoré mali podporiť tvrdenia odporcu.

Odvolačí súd zastáva názor, že doplnenie dokazovania okresným súdom v naznačenom smere, ktoré namietal žalobca v podanom odvolaní, by nemalo pre danú vec podstatný význam a neodôvodňovalo by zmenu rozhodnutia prvostupňového súdu, ohľadne priaznivého rozhodnutia žalobcu v danej veci.

Odvolačí súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.»

16. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

17. Ústavný súd na základe uvedeného vyjadruje názor, že sťažovateľovi bol reálne umožnený prístup k súdu, keďže všeobecný súd na základe ním podaného návrhu vo veci konal a rozhodol a rozhodnutie riadne odôvodnil. S prihliadnutím na citovanú časť napadnutého rozsudku ústavný súd konštatuje, že jeho závery považuje za ústavne udržateľné, nevykazujúce znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti. Z napadnutého rozsudku totiž nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo vyčerpávajúcu

a presvedčivú odpoveď na to, akými úvahami sa súd spravoval, keď sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že sťažovateľ v konaní nepreukázal existenciu zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), čo bolo dôvodom na zamietnutie jeho návrhu. Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľom prezentovaným názorom konštatuje, že výklad príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. uvedený v napadnutom rozsudku nemožno považovať ani za arbitrárny, ale ani za zjavne neodôvodnený.

18. Keďže napadnutý rozsudok krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

19. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím krajského súdu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

**K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu
sp. zn. 7 Cdo 224/2016 z 26. júla 2017**

20. Ústavný súd konštatuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci

dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 35/02). Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

21. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd ním odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. c) CSP, keďže dovolanie nesmerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, zároveň nezistil vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP a ani iné vady konania v dovolacom konaní nevyšli najavo. Najvyšší súd svoj právny záver o procesnej neprípustnosti dovolania sťažovateľa odôvodnil takto:

«... Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

... Pri vyjdení z takéhoto stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť jeho vyššie citovanej právnej vety. Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu (ako primárny predmet dovolacieho prieskumu) totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania (dnes strán sporu - pozn. najvyššieho súdu) k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s

potvrzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

... Špecificky k odvolacím a následne i dovolacím námietkam žalobcu v prejednávanej veci sa pritom žiada uviesť predovšetkým to, že dovolateľovi nejde prisvedčiť v tom, že by sa nižšie súdy argumentačne nevysporiadali s otázkou existencie majetku dlžníčky v čase začatia konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu postupu (vzatému za základ žaloby o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci). V ich odpovedi na otázku, ktorý čas tu bol právne významný, treba vidieť aj odpoveď na súvisiacu otázku opačnú (ktorý čas právne významným nie je); najmä ale za objektívne presvedčivý (navzdory inému názoru dovolateľa) aj zodpovedajúci hľadisku argumentačnej logiky bolo treba považovať záver o nemožnosti usudzovania na existenciu nepretrhnutej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym postupom, v ktorom sa videla tzv. škodná udalosť a vznikom škody, ktorej náhrady sa domáhal žalobca. Ak by totiž nesprávnym postupom malo byť zrušenie platobného rozkazu, prisudzujúceho žalobcovi voči jeho dlžníčke pohľadávku, rozhodne nie zanedbateľný čas (viac než dva roky) potom, čo bol platobný rozkaz opatrený doložkami právoplatnosti a vykonateľnosti, pokračovanie v konaní o žalobe žalobcu voči jeho dlžníčke a skončenie takéhoto konania bez vydania rozhodnutia vo veci samej, v žiadnom prípade nemohlo byť ponechaným bez povšimnutia neprikročenie žalobcom k exekučnému vymáhaniu prisúdenej pohľadávky v čase, v ktorom na to disponoval spôsobilým podkladom (platobným rozkazom opatreným príslušnými doložkami, o ktorých správnosti nebol ešte dôvod pochybovať) a v ktorom zároveň behu exekučného konania nebránilo vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníčky (ku ktorému prišlo až bezmála rok po vydaní platobného rozkazu). Práve také opomenutie totiž vytvorilo priestor pre až neskoršie spochybnenie správnosti doložiek právoplatnosti a vykonateľnosti na platobnom rozkaze (až v roku 2006) - ku ktorému prišlo až po vyhlásení konkurzu a takto aj v čase, v ktorom už možnosť uspokojenia žalobcu z majetku dlžníčky bola podstatne menej pravdepodobnou než možnosť, že sa tak naopak nestane. Označenie (dovolaním aj odvolaním) za nesprávny úradný postup už opatrenia platobného rozkazu doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti...

bolo potom z pohľadu snahy dovolateľa presvedčiť o potrebe zisťovania majetkových pomerov dlžníčky už v čase predchádzajúcom konkurznému konaniu vedenému na majetok takejto osoby celkom kontraproduktívnym, nakoľko pri disponovaní žalobcom len platobným rozkazom bez akejkoľvek doložky by o judikovaní jeho pohľadávky spôsobom umožňujúcim či už exekúciu alebo aj prihlásenie pohľadávky v konkurze bez rizika jej jednoduchého popretia nemohla byť reč vôbec. Ani argumentácia o rozhodnosti už času začatia konania žalobcu proti jeho dlžníčke (pre zisťovanie majetkových pomerov dlžníčky) nebola v skutočnosti ničím iným, než pokusom tvrdiť, že začatie tzv. sporového konania a vydanie v ňom rozhodnutia vyhovujúceho žalobe je prakticky to isté (čo by ale dovedené ad absurdum znamenalo, že každá žaloba doručená súdu je dôvodnou a súdy sú tu iba na to, aby takúto skutočnosť potvrdili). Námietka nevysporiadaním sa (odvolacieho súdu) s otázkou prihlásenia pohľadávky priznanej žalobcovi platobným rozkazom v konkurze bola potom v zjavnom rozpore s obsahom spisu, keď už súd prvej inštancie mal prihlásenie pohľadávky v konkurze za preukázané, toto však pre existenciu už skoršej možnosti pohľadávku vymôcť už nepovažoval za významné a odvolací súd stotožnením sa s argumentáciou prvoinštančného súdu ako celkom stotožnil prijal za svoj aj tento názor. Napokon k námietke údajnými prietahmi v konaní Okresného súdu Bratislava III platí, že Krajský súd v Bratislave síce konštatoval nesprávnosť uznesenia o prerušení konania z dôvodu existencie návrhu správcu konkurznej podstaty žalobcovej dlžníčky na pokračovanie v konaní, takéto rozhodnutie však nebolo vydané v konaní tvoriacom základ nárokov žalobcu z prejednávanej veci (rozumej v konaní Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 28Cb/69/2006, skôr vedenom pod sp. zn. 42 Rob 3/2004), ale v konaní inom (v konaní Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 44Cb/35/2006 - tu por. uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 11. decembra 2007 sp. zn. 2 Cob 121/2007 na č. 1. 145 a 146 spisu) a práve to bol dôvod, pre ktorý naň ani nevznikla potreba v prejednávanej veci špecificky reagovať.

... Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo). Ak potom len odôvodnene uplatnená námietka

nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu predstavuje obraznú vstupnú bránu k zaobreraniu sa dovolacím súdom tým, či rovnakou vadou netrpí aj rozhodnutie súdu prvej inštanície, snaha žalobcu docieľiť zrušenie rozhodnutí oboch nižších súdov bola bez nádeje na úspech.

... Pokiaľ dovolateľ namietal, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd tu uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak aj k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, táto nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ale má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania s možným následkom v podobe nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

... Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (v tejto súv. por. § 120 ods. 1 O. s. p., resp. i dnešnú úpravu z ustanovení §§ 132 a 185 C. s. p.) a nie účastníkov konania (strán sporu). Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (tu opäť por. R 37/1993 a R 125/1999).

... Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá (tu por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

... Aj keď súd v procese dokazovania nevykoná dokazovanie určitým dôkazným prostriedkom takým spôsobom, ktorý predpisuje zákon, dochádza taktiež „len“ k tzv. inej,

v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. neuvedenej vade (tu por. napr. uznesenie najvyššieho súdu v jeho veci sp. zn. 3 Cdo 266/2009).

... Dovolateľ v dovolaní uplatnil aj dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (súdom nižších stupňov vyčíta, že konanie pred nimi trpí inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci a ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci); k týmto námietkam však dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo ale nie je tento prípad (tu napokon por. napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (i keby bol prípadne namieste záver o ich opodstatnenom uplatnení) dovolací súd nemohol v tomto konaní prihliadať.»

22. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci boli nezlučiteľné so základným právom účastníka konania na súdnu ochranu či so zásadami spravodlivého procesu. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol dostatočné a presvedčivé dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti. S poukazom na vyčerpávajúce a presvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že spôsob aplikácie ustanovenia § 237 písm. f) OSP najvyšším súdom nevykazuje znaky svojvoľnosti či arbitrárnosti. Napadnuté uznesenie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Skutočnosť, že najvyšší súd kvalifikoval dovolanie sťažovateľa ako neprípustné a že pri tom vyslovil právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa označeného článku ústavy.

23. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že najvyšší súd porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že neprihliadol na procesný postup krajského súdu, ktorý sťažovateľa neupovedomil elektronicky o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia, čím sťažovateľovi znemožnil realizáciu jeho procesných práv, ústavný súd konštatuje, že z obsahu dovolania sťažovateľa, ktoré je prílohou sťažnosti, nevyplýva, že by sťažovateľ uvedenú námietku uplatnil v dovolacom konaní. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na princíp subsidiarity v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom, z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nedisponoval právomocou na posúdenie takejto argumentácie (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04). Čo sa týka uvedenej námietky, neobstojí tvrdenie sťažovateľa, že o ním tvrdenom nesprávnom postupe krajského súdu sa dozvedel 25. septembra 2017 z nahliadnutia do spisu okresného súdu. Je nepochybné, že sťažovateľ sa o namietanom postupe krajského súdu, ku ktorému došlo v súvislosti s verejným vyhlásením rozhodnutia, mohol dozvedieť zo samotného napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý bol verejne vyhlásený 17. februára 2016 a sťažovateľovi doručený 6. mája 2016, keď nadobudol aj právoplatnosť. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad súkromného práva, ktorou je „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) patrí právo, alebo nech si každý stráži svoje práva. Pretože sťažovateľ uplatnil námietku porušenia ustanovenia § 214 ods. 3 OSP krajským súdom až v konaní pred ústavným súdom, hoci ju mohol efektívne uplatniť v dovolacom konaní pred najvyšším súdom, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc.

24. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 154c ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

25. Ústavný súd v závere pripomína, že jeho úlohou je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi. Preto je povinnosťou ústavného súdu rozlišovať medzi prípadmi, keď procesný postup priečiaci sa zákonu zároveň vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípady, keď určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne) hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu, ako postup contra legem – protiústavnosť konania nezaloží, tak ako to je v danom prípade (m. m. I. ÚS 76/2015).

26. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v nadväznosti na to nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 1 dodatkového protokolu. Z uvedených dôvodov je sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená pre neexistenciu priamej súvislosti medzi namietanými skutočnosťami a označeným článkom.

27. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018